

Q. D. B. V.

AD

LUDOS PUERILES

b. c.

AD ACTUM SCENICUM

DE

WENCESLAO

JUNIORE

A ZITTAVIENSIBUS

OLIM

EDUCATO;

QUEM

IN HONOREM AC VENERATIONEM

NOVICONSULIS

AD. D. XXII. AUG. MDC LXXIX.

HORIS POMERIDIANIS,

IN MAJORI AUDITORIO,

EXHIBEBUNT

MELIORVM PARENTVM FILII;

DECENTER INVITAT

CHRISTIANUS *Weise*

GYMN. RECT.



ZITTAVIÆ,

TYPIS MICHAELIS HARTMANNI.



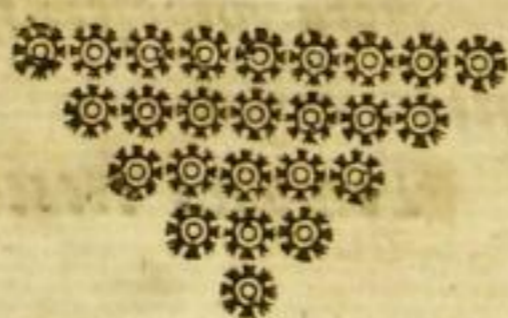
Consuetudo multis abhinc annis recepta, quasi in legem abiit, ut quoties in Curia NOVUS CONSUL locum solet occupare, toties Gymnasii juventus peculiarem Actum exhibeat, simulq; nuncupandorum votorum meliorem captet occasionem. Neq; superiore anno defuimus officio sanè laudabili, cum de Litera Z aliqua disputarentur, unde futurum Nobilisf. DN. MÖLLERI Regimen videretur insigne felicitatis omen indipisci. Nunc de novo Exercitii argumento diu cogitandum non fuit, postquam nuper in Festo, ut vocant, Gregoriano Zittaviensis nostræ Reip. ortus & incrementa sic fuerunt producta, ut multi optare inciperent, vellent aliquando Personæ solis Inscriptionibus loquaces, clariorem in theatro vocem emittere, adeoq; historiæ satis obscuræ lucem fœnerari ulteriorem. Proinde, quod Deus faustum esse jubeat, redire voluit WENCESLAUS Junior, cujus imaginem ideo ad Templum prope Turrim expressisse creditur antiquitas, ut significaret, teneram ejus ætatem inter nostros Zittaviæ sive Pannifices sive Incolas fuisse ab impiis malevolorum fraudibus aliquantisper defensam. Licet enim de hoc latibulo parum aut nihil reliquerint scriptores Bohemiæ: nemini tamen ignotum est, Historicos majoribus intentos, ad obscuriora ejusmodi calamum non deflectere: quinetiam habere quodlibet oppidum suas traditiones, haud omnino vanas, quo certius è Majorum manibus acceptas tueri easdem consveverunt successores. Ne autem omnino abesset novitatis commendatio, placuit inferiorum Ordinum discipulos Latine loquentes introducere, qui Historiam inventioni Poëticæ involutam, stylo, non ligato & Terentiano, cujus quidem hodie exigua fuerit vel svavitas, vel utilitas; sed soluto & in Dialogis eruditissimorum virorum, Platonis, Ciceronis, ac inter recentiores Erasmi, Lipsii, Puteani aliorumq; recepto. Cæterum ut Cæsar Augustus olim ludos scenicos sæpe edidit, majorum minorumve puerorum delectu, ut videlicet, quam rationem addit Svetonius, *cap 43.* claræ indolis stirps innotesceret: ita Spes affulget jucundissima, fore ut Nobilisf. DN. GIRISIUS simili exercitio apprime delectetur: cum non modo Consul, Prætoris, Senatorumq; Filius hic videat procedere, sed svavissimum quoq; è lectissima Sorore Nepotulum, in ipsis Studiorum Primitiis constitutum ominoso Fidelis Nomine notabilem conspiciat. Quod reliquum est, cum de publico Favore, præ cæteris favorabili, desperandum non sit, ad meliorem Fabulæ intellectum nunc operæ pretium fuerit Personarum ordinatam nominationem, ac tandem Actuum & Scenarum distinctum exhibere Conspectum.

Per-



PERSONÆ DRAMATIS.

- | | | | |
|---|---|----------------|---|
| 1. AMOENUS.) | } | Loco Prologi | <i>(Johannes Philippus Meuer/ Zitt.</i> |
| 2. HILARIS.) | | | <i>(Augustinus Anton, Zitt.</i> |
| 3. WENCESLAUS Rex Junior. | | | <i>Johannes Christianus Zentsch/ Zitt.</i> |
| 4. FIDELIS ejusdem Comes. | | | <i>Adam Fridericus Gerber/ Zitt.</i> |
| 5. PROVIDENTIA. | | | <i>Johannes Gottfried Paul/ Zitt.</i> |
| 6. PIETAS. | | | <i>Christianus Vogel/ Zitt.</i> |
| 7. SPES | | | <i>Johannes Michaëi Scholke/ Zitt.</i> |
| 8. CONFIDENTIA. | | | <i>Christianus Philippus Just/ Zitt.</i> |
| 9. ZITTANUS celebratus Nissi accola. | | | <i>Carolus Philippus Stoll/ Zitt.</i> |
| 10. COLONUS ejusdem Comes | | | <i>Johannes Caspar Kethel/ Zitt.</i> |
| 11. LUSATUS Zittani Vicinus. | | | <i>Carolus Christianus Just/ Zitt.</i> |
| 12. NOBILIS. | } | Lusati Comites | <i>Antonius Ernestus Knabe/ Zitt.</i> |
| 13. CLERUS. | | | <i>Joh. Gottfr. Schönsfelder/ Z.</i> |
| 14. OPPIDANUS.) | | | <i>Johann Christian Nießner/ Z.</i> |
| 15. PAX | | | <i>Christianus Mölker/ Zitt.</i> |
| 16. OPULENTIA.) | } | Pacis Comites | <i>Henricus Gottlob Kühne/ Z.</i> |
| 17. JUSTITIA | | | <i>Johann Friedrich Meuer/ Z.</i> |
| 18. MERCURIE. | | | <i>Johann. Georg. Friedrich/ L.</i> |
| 19. HELICONIE.) | | | <i>Matthaus Horn/ Zitt.</i> |
| 20. ALASTOR. | | | <i>Johannes Felker, Lakelcensis Hungarus.</i> |
| 21. DISCORDIA.) | } | EjUSD. Comites | <i>Carolus Jacobus Ritter/ Zitt.</i> |
| 22. LIBIDO. | | | <i>Joh. Jacobus Winkiger/ Zitt.</i> |
| 23. PRODITOR. | | | <i>Gottfried Cremsier/ Zitt.</i> |
| 24. SIMPLICITAS. | | | <i>Johannes Christianus Eichler/ Dresdensis.</i> |
| 25. OBSCURITAS. | | | <i>Gottlob Christianus Stultetus, Schönau. Lusat.</i> |
| 26. TIMIDITAS. | | | <i>Christoph. Reife/ Zitt.</i> |
| 27. FAUNUS. | | | <i>Christianus Theophilus Michaël, Zitt.</i> |
| 28. SYLVANUS. | | | <i>Gottfried Vogel/ Zitt.</i> |
| 28. MONTANA.) | } | Nymphæ | <i>Christianus Augustin, Zitt.</i> |
| 30. RIVINA | | | <i>Augustinus Klein/ Zitt.</i> |
| 31. CURCULIO ridiculus Wenceslai Comes. | | | <i>Christ. Gottfr. Ramingk/ Rosvvein. Mistr.</i> |
| 32. FULLO. Pannifex | | | <i>Henricus Nickisch/ Zitt.</i> |
| 33. SILENTIUM. acerba ejus Uxor | | | <i>Johannes Michaëi Schumanns Weiffenfelsensis.</i> |
| 34. FAMA | | | <i>Joh. Georg. Körner/ Schmidberg. Sil.</i> |
| 35. CHORUS. | | | |



ARGUMENTVM

INtroitus loco decantatur Ode, eam ob causam huc transcripta,
ne Audientes fallat canentium strepitus.

Zitta potentibus excita Regibus
 hasset arenas,
Ceu nova gemmula, vel pia Stellula
 fecit amenas.
Sylva ferocibus undiq; montibus
 horrida cecidit,
Atq; beatior inde vel auctior
 oscula pressit.
Induit incola devia flumina
 perpete cultu,
Nymphe nec angitur vel male tangitur
 Ulla tumultu.
Nempe Bohemia dum sua premia
 fundere scepit,
Inde virentibus atria Civibus
 ista replevit.
Nec minus Austria splendida Nomina
 tum geminavit,
Donec amantia Nissidos agmina
 Cæsar amavit.
Nunc Pius omine, Lumine, Nomine
 Saxo gubernat,
Aurea divite qui sua stamine
 Secula cernat!
Is bona suavis inferet auctibus
 in ditionem,
Dum colat impete pectoris indole
 Religionem.
O bene centies! O bene millies!
 Ergo Senatum
Reddet amabilis undiq; Principis
 Aura beatum.
Sic quoq; Nobilis annua Consulis
 Acta vigescent,
Ac velut aurea Zittaviensia
 Tempora crescent.

Pro-

Prologi vices sustinent Amœnus & Hilaris, viridẽm hanc & quasi
Pastoralem Scenam Honoratissimis Spectatoribus commendantes.

ACTVS. I.

- SCEN. 1. *Alastor indignatur florere Bohemiam.*
SCEN. 2. *Discordia & Libido cum ipso consilium capiunt miscendorum ve-
nenorum.*
SCEN. 3. *Venceslao Pomum & pulvis offertur, quorum venenis pereat,*
SCEN. 4. *Providentia & Pietas Venceslaum ab usu Pomi & pulveris
avocant.*
SCEN. 5. *Curculio intempestivis jocos Venceslaum aggreditur.*
SCEN. 6. *Providentia & Pietas fugam suadent Regi.*
SCEN. 7. *Curculio indignatur se præmitti ad explorandum diversorium.*
SCEN. 8. *Curculio canens laudat Oppidorum felicitatem, malè exceptus à
Fauno & Sylvano, qui difficulter extorquent Palinodiam.*
SCEN. 9. *Venceslaus & Fidelis Sylvano à Providentia & Pietate commen-
dantur.*
SCEN. 10. *Zittanus à Colono intelligit suam sedem destinari, in qua occultetur*
SCEN. 11. *Chorus sequentem Ariam decinit.* (Rex.)

1.

Sic Reges concutit furens necessitas,
Ac vilis Patrie videtur charitas,
Cum fervor hostium tot vibrat spicula,
Quot pingve prandium propinat fercula.

2.

O quanto mollius fortuna civium,
Obscurum pectoris permulcet gaudium,
Quos non veneni frans, non sica territant,
Dum corda Principum timendo palpitant.

3.

Nam quo sublimius fulget palatium,
Tanto propinquior vis est tonitruum,
Et quos felicitas facit spectabiles,
Hos reddit invidi fax lacrymabiles.

4.

Quis credat Aulicis, imo quis Matribus,
Si Rex, si filius tot pallet artibus!
Quis blandam jugiter promittat patriam,
Si Venceslaus haud meretur gratiam.

5.

Sed quorsum plangimus? Dei vicarios
Majestas Numinis non reddet anxios:
Nutat Palatium, non semper corruiat,
Canis nec allotrans Lunam mox destruit.

Au

*Auctores ultimo vindicta deprimit,
Deusq; praelium iuvando dirimit
Felix qui tutus est benigno numine,
Is nunquam concidit sub bruto fulmine.*

ACTVS. II.

- SCEN. 1. Zittanus à Colono fere persuasus, ut reciperet Regem, subito mutatur, cum diversa consilia afferunt Simplicitas & obscuritas.
- SCEN. 2. Providentia & Pietas refutandis argumentis defunguntur.
- SCEN. 3. Timiditas Curculioni proponit periculum, quod à Rege nequeat evitari, si habitationem figeret adeo vicinam Bohemiae.
- SCEN. 4. Venceslaus & Fidelis sibi gratulantur de officiis Zittani: terrorem tamen incutit Curculio.
- SCEN. 5. Zittanus accedens audit constitutum esse proficisci in Marchiam ad Ottonem Tutorem.
- SCEN. 6. Fullo repudiaturus Regem hospitem, miserè excipitur ab Uxore.
- SCEN. 7. Zittanus iisdem narrans, quam subito discessum paraverit Rex, Uxoris querelas auget.
- SCEN. 8. Spes & Confidentia Venceslaum reducunt, Timiditatem pugnis violentis repellunt.
- SCEN. 9. Rex Zittano iterum conceditur.
- SCEN. 10. Silentium cum Curculione agit de ciborum deliciis. Fulloni displicet tanta Familiaritas.

ACTVS. III.

- SCEN. I. Faunus & Sylvanus Montanam ac Rivinam Nymphas provocant ad cantus, quae convocatis reliquis sequentia concinunt.

I. **E**xurge Nymphularum Cætus,
Quâ Zitta Sylvas respicit:
Nam Te fortuna splendor letus
At faustos plausus allicit.
Absolvite fubila, fata favebunt,
Dum Nissus & inclyta Manda vigebunt.

II. Cantate, sed nescite Causam:
Latebit hæc felicitas,
Dum post amicam sortis pausam
Erumpat ipsa Suavitas.
Extollite cantica, plaudite fati,
Ut Lusibus assonet aura beatis.

III. Spectate mellis dulce flumen
Quod alluit Lusatiam;
Spectate vernum Cæli Lumen
Quot Brumam frangit patriam.
Sic fructus ad ardua Culmina scandit,
Dum Nissus amantia brachia pandit.

- SCEN. 2. *Alastor, Libido, & Discordia mirantur quæ causa sit letitiæ: frustra tamen inquirunt apud Faunum & Sylvanum.*
- SCEN. 3. *Proditor arcanum aperit, delitescere Venceslaum in hac viciniâ. Inde Alastor Libido & Discordia de mutandis vestibis cogitant, quibus circumveniatur Rex.*
- SCEN. 4. *Curculio & Silentium rixantur de cibus, Zittanus frustra suum interponit iudicium.*
- SCEN. 5. *Alastor Discordia Libido, postquam assumerunt nomina Benigni, Integritatis & Amicitie primo decipiunt Curculionem.*
- SCEN. 6. *Colonus & Confidentia colloquuntur de his fraudibus, quibus detegendis sese arma verint Providentia & Pietas.*
- SCEN. 7. *Providentia & Pietas larvatos hostes in fugam conjiciunt.*

ACTVS. IV.

- SCEN. 1. *Dum Venceslaus secum seruo constituit concedere in Marchiam, Zittanus, Colonus, Faunus, Sylvanus, Montana, Rivina, Fullo & Silentium varias gratulationes effundunt.*
- SCEN. 2. *Accedit valedicturus Venceslaus comitibus Providentia, & Pietate quibus se jungit Curculio.*
- SCEN. 3. *Lusatus, Nobilis, Clerus. Oppidanus Regem veneraturi prodeunt. quibus postquam & Venceslaus omnem pollicitus est gratiam, is à Pietate abducitur.*
- SCEN. 4. *Lusatus audit Zittanum aliquando suis ditionibus conjunctum iri.*
- SCEN. 5. *Pax, Opulentia, Justitia, Mercurie & Heliconie Zittano majorem adhuc prædicunt felicitatem, suisq; eum sive Symbolis sive muneribus prosequuntur.*
- SCEN. 6. *Pax mentionem facit mutationum, quas Zittanus aliquando sub Austriacis, postea sub Saxonice Dominis esset habitaturus. Zittanus a præsagis pristinorum Seeculorum tendit ad tempora præsentia, Domuiq; Saxonice omnem prosperitatem precatur.*
- SCEN. 7. *Pax ad Senatum progreditur, ac Zittano quasi per vaticinium præcipuos enumerat Consules; & eos quidem qui nunc rebus mortalibus erepti sunt. Zittanus audita mentione Senioris GIRISII, quem beata mors ante hos 16. annos avocavit, ad præsentem Dn. Consulem convertens oculos, eidem testatur observantiam.*
- SCEN. 8. *Providentia confirmat preces, nominatisq; sigillatim Proceribus, Famam provocat, quæ Scholasticum hoc gaudium undiq; notum faciat. Dum igitur hæc ad clamandum se accingit, singuli flexis genibus. mixto Tubarum ac tympanorum strepitu, cantionem absolvunt, ea melodia, qua in templis Jesum Christum Pacis Principem invocamus*

1.

O Jesu Pacis Arbiter,
 Tu servas Patriam,
 Ut Pacis alma suaviter
 Gustemus gratiam,
 Nec bellicis injuriis
 Quies amena cadat.

2.

Per Te Domus Saxonica
 Vigorem sustinet,

Dum

*Dum Bella per Teutonico
Sat cladis imminet:
Ut floreat & gaudeant,
Qui Christi grex vocantur.*

^{3.}
*Vivat JOHANN. GEORGIUS,
Dum vivet ista Pax,
Et extinguatur ocyus,
Martis scelesti fax:
Sic Misniam, Lusatiam,
Sic cuncta Lux coronet.*

^{4.}
*Sic optimam Zittaviam
Salus non deserat,
Nec Damon his ferociam
Plateis inferat,
Si Christus Dux & vita lux
Patres clementer ornet.*

^{5.}
*Ergo sub tanti Prasulis
Latemur tegmine,
Noviq; fata Consulis
Notemus omine:
Qui profuit, qui stornit
Florens & porro profit.*

^{6.}
*Amet benignus Curiam,
Templis affulgeat,
Pubemq; literariam
Amanter mulceat,
Ut sapius felicis
Ad Consulatum scandat.*

Hac igitur brevitate conabuntur placere, qui, vel per ætatem, polixioribus adhiberi nondum possunt. Faxit saltem Deus ut servati in optimo flore Parentes, eosdem aliquando adultos & in hujus Auditorii Cathedrâ, & in ipsis Reip. functionibus conspiciant. Quam certè Spem, quia præsens Actus omnino confirmare vel fuscitare poterit, non est cur ego de splendidissimo Auditorum Spectatorumq; numero desperem.

P. P. d. 20. Aug. M DC LXXIX.

